

Hyvät puoluevaltuutetut, hyvät ystävät,

Samaan aikaan kun olen iloinen kokoontumisestamme yhteen, harmittaa, että jo vuoden ajan olemme joutuneet hoitamaan asiat etänä tietokoneiden välityksellä. Vaikka etäkokouksissa on myös hyviä puolia esimerkiksi matkustamisen kannalta, ei se ole sama asia. Teitä ja kohtaamisia on ikävä.

Puoluevaltuuston kokoontumiselle korona on kuitenkin vielä suhteellisen pieni ongelma. Paljon pahempi se on ollut monille lapsille ja nuorille, joiden elämää on rajoitettu valtavan paljon jo vuoden ajan. Vuosi on pitkä aika kenen tahansa elämässä, mutta se on erityisen pitkä aika lasten ja nuorten elämässä. Muistan itsekin elävästi, kuinka koko maailma tuntui nuorena romahtavan, jos yhden viikonlopun vietto kavereiden kanssa estyi. Tällä hetkellä moni nuori on joutunut välttämään kaikkia lähikontakteja viikkoja ja taas viikkoja putkeen.

Eriytyisen karusti korona on kohdellut niitä lapsia ja nuoria, joiden vanhemmat eivät ole pystyneet tukemaan heitä koulun käynnissä, sekä niitä, joiden turvalliset aikuiskontaktit ovat hävinneet ja perheiden tukiverkostot ovat pandemian takia tavoittamattomissa. Monissa perheissä jaksaminen on ollut koetuksella, kun vanhempien työn ja lasten etäopetuksen yhdistäminen on ollut hankalaa.

Ikääntyneiden ja muiden riskiryhmien tilanne on sekin ollut raskas. Kotiin neljän seinän sisälle jääminen on ollut terveyden kannalta perusteltua, mutta eristyksen pitkittyessä fyysisen kunnon romahtaminen yhdistettynä yksinäisyyteen on kohtuutonta.

Onneksi tunnelin päässä näkyy valoa. Riskiryhmien ja ikääntyneiden rokottaminen on jo pitkällä. Kun tällä viikolla alkanut sulkutila päättyy kahden viikon kuluttua, ei hallitus enää toteuta erillisiä koulusulkuja. Haluamme painaa tartunnat nyt niin alas, ettei kouluja tarvitsisi enää paikallisinaan päätöksin siirtää etäopetukseen ja karanteenikierre saataisiin katkaistua. Jotta tämä onnistuu, on olennaista onnistua rajoitusten painopisteen siirtämisessä aikuisiin, joiden välillä valtaosa tartunnoista on tapahtunut.

Meillä kaikilla on vastuu toimia oikein. Sillä ei ole väliä, saadaanko aikuisten kontaktit minimiin ja siten tartunnat alas hallituksen uusilla päätöksillä vai saadaanko tartunnat vähenemään meidän jokaisen varovaisuudella. Tärkeintä on, että tämänhetkinen tilanne saadaan käännettyä parempaan.

Toivoisin myös, että oikeisto-oppositiokin keskittyisi poliittisen pelaamisen sijaan miettimään, miten pandemia voitetaan. Pidän arvokkaana, että kuntavaalien ajankohdasta päättäminen tehtiin yhdessä kaikkien eduskuntapuolueiden kanssa, vaikka yksi puolue katsoikin mieluummin omaa gallup-kannatustaan, kuin vaalien mahdollisimman demokraattista ja turvallista toteuttamista. Perussuomalaisen siirtyminen lopullisesti Trumpin tielle on suorastaan huolestuttavaa: he lietsovat pelkoa ja epäluottamusta demokratiaa kohtaan mitä kummallisimmilla salaliittoteorioilla. Siksi meidän tehtävämme on pitää pää kylmänä ja kantaa vastuuta. Me keskitymme siihen, että saamme pandemian kuriin ja pääsemme kaikki palaamaan normaalimpaan arkeen.

Hyvä toverit,

Suomen koronapolitiikka on tähän asti ollut menestys sekä terveydellisesti että taloudellisesti. Täsmäelvytyksellä olemme estäneet romahduksen – velkaa on otettu työllisyyden ylläpitämiseen sen sijaan, että olisimme 90-luvun tavoin antaneet kaiken romahtaa ja velkaantuneet suurtyöttömyyden seurauksena.

Suomi on elvyttänyt monia muita maita vähemmän, mutta tähän asti kuitenkin riittävästi, jotta olemme pysyneet talouden mittareilla EU:n kärjessä. Kevään puoliväliriihen lähestyessä on todella tärkeää jatkaa tällä onnistuneella linjalla. Leikkausten tielle lähteminen tarkoittaisi huonon kierteen laukaisemista. Se tulisi kalliiksi paitsi hyvinvoinnin laskuna, myös taloudellisesti.

Talouskeskustelu on Suomessa jumittunut työvoiman **tarjonnan**, eli työntekijöiden määrän lisäämiseen. Globaalin taluskriisin aikana ongelmana on kuitenkin työvoiman **kysyntä** ja hallitus onkin onnistunut torjumaan työttömyyttä ylläpitämällä kysyntää.

Kriisin jälkeen, kun talous on toipunut ja työvoimasta on monilla aloilla pulaa, on mahdollista parantaa työllisyyttä myös työvoiman tarjontaa lisäämällä. Käytännössä tarjontatoimet ovat usein sosiaaliturvan leikkauksia, josta esimerkkinä meille vaikeasta päätöksestä oli työttömyysturvan lisäpäivien, eli niin sanotun eläkeputken poistaminen. Tärkeää päätöksessä oli, että se ei kohdistu nyt kriisin mukana työttömiksi jääviin. Teimme myös kovasti työtä, että velvoitetöylytyksen kautta ihmiset voivat jatkossakin kerryttää itselleen ansioturvaa ja välttää siten tulojensa leikkaantumiseen.

Oikeisto puhuu lähinnä tarjontatoimista, kun se viikosta toiseen vaatii työllisyystoimia. Niitäkin on jo päätetty edellistä oikeistohallitusta enemmän. Meille tärkeintä nykyhetken työllisyyden ylläpitämisen lisäksi ovat pitkän aikavälin rakenteelliset uudistukset, joilla luodaan työllisyyttä pitkälle tulevaisuuteen. Sellaisia päätöksiä ovat esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentaminen ja jatkuvan oppimisen uudistus.

Joka vuosi lähes joka kuudes nuori on jäänyt ilman toisen asteen tutkintoa ja enemmistö heistä on jäänyt pysyvästi työttömiksi. On järkyttävää, että meillä on ollut varaa syrjäyttää pysyvästi niin monta nuorta. Olemme menettäneet valtavan potentiaalin ja samalla näiden nuorten usko tulevaisuuteen, yhteiskunnan toimivuuteen ja omaan itseensä on ollut koetuksella.

Näitä lukuja pohtiessa tuntuu absurdilta, että Suomessa leikattiin valtavia summia koulutuksesta viime vuosikymmenellä vedoten pitkän aikavälin kestävyysvajeeseen – siihen, että rahat loppuisivat vuosisadan loppupuolella. Tällainen politiikka toteuttaa itseään ja satuttaa juuri niitä, joista meidän pitäisi pitää huolta: lapsia ja nuoria. Koulutusta parempaa tulevaisuusinvestointia ei ole. Oikeiston raivoisasti vastustama oppivelvollisuus uudistus tulee maksamaan itsensä takaisin ja paljon enemmän – tätä mieltä ovat olleet jopa elinkeinoelämän omat ekonomistit.

Voin olla ylpeä todetessani tämän: hyvät ystävät, meistä on vasemmistoliitossa tullut oppivelvollisuuden laajentamisen ja monien muiden tärkeiden uudistusten myötä Suomen johtava koulutuspuolue ja sitä kautta myös Suomen johtava tulevaisuuspuolue.

Hyvät ystävät,

vasemmistoliitto julkaisi kuntatalousohjelman, joka sai poliittisen oikeiston taas tyrmistymään: heidän tarinaansa ei sovi, että joku kiinnittää huomiota suomalaisen verotuksen epäkohtiin. Meillä keskituloiset palkansaajat maksavat usein suuremmalla prosentilla tuloveroja kuin suurimpia pääomatuloja saavat.

Vasemmistoliiton vero-ohjelman avulla voisimme kerätä miljardi euroa lisää valtion kassaan ja sitä kautta myös kunnille koulutukseen sekä hoiva- ja terveyspalveluihin.

Kuntien taloudellinen tilanne oli monessa kunnassa vaikea jo ennen koronaa, ja koronan myötä työttömyys, lomautukset ja yritystoiminnan vaikeudet heijastuivat kuntien verotuloihin. Valtio on avokätisesti tukenut kuntia kriisin keskellä, jottei yksikään kunta ole joutunut leikkaamaan palveluista koronan takia. Kuntatalouden vahvistamiseksi tarvitaan kuitenkin toimia myös pitkälle ajanjaksolle.

On huolestuttavaa nähdä, miten monessa kunnassa palvelut on jo leikattu minimiin ja uusia leikkauksia suunnitellaan silti. Me haluamme tukkia turhat verovuodot, oikeudenmukaistaa verotusta ja ohjata rahat parantamaan kaikkien ihmisten arkea. Ihmisten hyvinvointiin panostaminen on arvovalinta.

Juuri kuntavaaleissa on valitettavan yleistä, että puolueet esittelevät pitkän listan hienoja tavoitteita, mutta eivät kerro, miten palveluiden parantamiseen saadaan lisää rahoitusta. Pahimmassa tapauksessa puolueet tekevät samaan aikaan omien vaaliteemojensa kanssa täysin ristiriidassa olevia talouspäätöksiä kunnissa. Vasemmistoliitto on omat esityksensä hyvinvointipalveluiden vahvistamiseksi tuonut julki, ja kuten Li Andersson totesi aiemmin: haastamme kaikki muutkin puolueet tekemään samoin,

Hyvät ystävät,

kuntavaaleissa kaksi asiaa nousee ylitse muiden:

- 1) Minkä tasoisina ja laajuisina sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siirtyvät kunnista maakunnille?
- 2) Kun puolet kuntien menoista siirtyy maakunnille, tulee kunnista koulutus- ja sivistyskuntia.

Kunnat ovat myös sote-uudistuksen jälkeen yhä asukkaidensa tärkein lähiyhteisö – koulutuksen lisäksi kaavoitus, tienpito, liikunta, kulttuuri ja kaikki kunnan muut tärkeät palvelut nivoutuvat tiiviisti toisiinsa. Rakennetaanko asuinalueet niin, että jokaiseen lähikouluun riittää oppilaita kaikenlaisista taustoista aina vuokrakerrostaloissa ja omakotitaloalueilla asuviin lapsiin? Ovatko liikuntasalit koulujen ja vanhustaloiden käytössä? Pääseekö julkisella liikenteellä aamuisin kouluun, päivisin eläkeläisuintiin ja iltaisin kulttuuritapahtumiin?

Vasemmisto on yhteisöllisyyden liike, joka vastustaa itsekkyyttä ja sellaista ajattelua, jossa jokainen vastaa vain itsestään. Kuntavaaleissa ollaan tuon yhteisöllisyyden ytimessä, koska hyvinvointivaltio rakennetaan kunnissa. Meille on tärkeää, että jokaisella on mahdollisuus elää hyvää elämää: samalla tunnistamme sen, että hyvä elämä on jokaiselle meille eri näköinen. Toisille hyvä elämä tarkoittaa mahdollisuutta opiskella itsensä unelma-ammattiin, toisille se tarkoittaa tietoa siitä, että kävelylenkki lähimetsässä on mahdollista myös tulevaisuudessa. Monille hyvä elämä rakentuu siitä, että voi luottaa, ettei ketään jätetä yksin ja jos apua tarvitsee, sitä myös saa.

Kun sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät maakunnille, on tärkeää, että ne ovat niin hyvässä kunnossa kuin mahdollista: emme halua nähdä hoitoa kaipaavia ihmisiä pompoteltavan luukulta toiselle ja koronan aikana entisestään kasvaneet hoitojonot on purettava.

Maakuntien kannattaa säilyttää hyvät lähipalvelut, mutta on epätodennäköistä, että ne pystyisivät alkuvaiheessa investoimaan uusiin lähipalveluiden edellyttämiin toimipisteisiin ja rekrytointeihin. Nämä kuntavaalit ovat siis vaalit tulevaisuuden hoivan ja terveyspalveluiden lähtökohdista. Meillä vasemmistossa on selvä visio osaaminen ja tahto tasa-arvoisten palveluiden rakentamiseen.

Siksi en pidä lainkaan ihmeellisenä, että kannatuksemme on mielipidemittauksessa noussut lähes kaksi prosenttiyksikköä, kun kaikkien muiden suurempien puolueiden kannatus on laskenut. Kyselyn tulos oli rohkaiseva, mutta on muistettava, ettei valtakunnallisella kannatuksella oikeastaan ole kuntavaaleissa edes väliä – vaan sillä, että saamme mahdollisimman moneen kuntaan vastuullisen ja hyvinvointia rakentavan enemmistön. Erityisesti vasemmistoliiton kannatuksella tuon enemmistön sisällä on merkitystä, kuten esimerkiksi Helsingissä olemme nähneet – punavihreän enemmistön käyttö kuntalaisten hyödyksi edellyttää vahvaa vasemmistoliittoa.

Tänä keväänä voimme kääntää politiikan suunnan Suomen kunnissa, ja siihen tarvitsemme jokaista teistä, hyvät ystävät.

Vaalitulos tehdään jokaisessa kunnassa erikseen. Meillä on hyvät lähtökohdat ottaa satoja vaalivoittoja, mutta se vaatii myös kovaa työtä. Vaikka nämä tulevat vaalit ovat monella tapaa poikkeukselliset, kun pandemia ajaa meidät ruutujen äärelle kampanjoimaan, ei itse politiikka muutu miksiäkään: me olemme edelleen se puolue, joka pitää huolta, ettei ketään jätetä yksin ja me rakennamme tasa-arvoista ja valoisaa tulevaisuutta kaikille.

Haluan toivottaa jaksamista, valoa, turvallista kampanjointia ja satoja vaalivoittoja meille, ystävät. Kiitos!